

Agerdyrkningsberetning.

(Fra Begyndelsen af April.)

Det var ikke med store Forventninger om Udbytten, at man ved Vinterens Begyndelse tog fat paa Tærskearbejdet. Høsten havde kun givet lidt til Fyld, men man havde dog ventet, at Sæden, ligesom i tidligere tørre Aar, vilde folde godt. Dette Haab er imidlertid blevet skuffet. Nu, da Tærskningen næsten overalt er endt, viser det sig, at Udbytten staaer betydelig under en Middelhøst, navnlig hvad Tøndetallet angaaer; med Hensyn til Kvaliteten er det derimod bedre, og det naaer hyppig, i enkelte Tilfælde overgaaer det endog, det Almindelige. Der er imidlertid en meget betydelig Forskjel, ikke alene mellem de forskjellige Egne, men ogsaa mellem de enkelte Gaarde i samme Egn, alt eftersom Sæden havde lidt mere eller mindre af den lange tørre Periode i Sommeren, eller havde været mere eller mindre angreben af Plantesygdomme, eller endelig eftersom den blev høstet før eller efter den lange regnfulde Tid, der begyndte i Slutningen af August; saa en Forskjel af 6 ja indtil 8 Fold er temmelig almindelig mellem Gaarde i samme Egn. — Vintersæden led mange Steder ved Siden af Tørken tillige af Rust. Den var ofte lille i Kjærnen og let, ligesom der ogsaa fandtes mange uudviklede Korn i Axene. Af Vaarsæden have Værterne overalt givet et ret tilfredsstillende Udbytte. Havre og Bng vare hyppig smaa i Kjærnerne og tykstiliede, og ligesom ved Vintersæden

traf man ofte ved dem uudviklede Korn i Agene. Voghveden var overalt simpel, mange Steder endog fuldstændig mislykket. Kornets Vægt var — især hvis det var høstet før Regnperioden — i Efteraaret god; men den er paa Grund af det fugtige Vejr i Vinterens Løb forringet betydelig, saa en Forstjæl af 6—8 ja indtil 10 Pd. paa den først og sidst tærffede Sæd er meget almindelig; ligeledes har ogsaa Stafsæden som sædvanlig gennemgaaende givet en langt mindre Vægt end den ladebjergede Sæd.

Nedenfor findes aftrykt de enkelte Foldangivelser fra de forskjellige Egne, og i høstaaende Tabel ere disse samlede for de enkelte Landsdeles Vedkommende og sammenstillede med de sidste 13 Aars Tønde- og Vægtudbytte. Heraf fremgaaer det da, at Hveden overalt har givet under et Middelaar; og navnlig har den paa Dorne, især paa Lolland, givet et meget simpelt Udbytte; dens Vægt har derimod de fleste Steder været over det Almindelige. Rugen har ligeledes overalt givet under et Middelaar, navnlig have store Dele af Sjælland samt Fyen med høsliggende mindre Dør haft et forholdsvis lavt Udbytte; ogsaa den har jævnlig haft en god Vægt f. Ex. paa Møen, Falster og Lolland samt Langeland, hvorimod den i flere Egne, navnlig paa de gode og middelhøje Jorder i Sjælland, kun giver en lav Vægt. Ogsaa Baarsæden har givet et meget tarveligt Udbytte, henimod 2 Fold mindre end Gjennemsnittet af de foregaaende 13 Aar, og særlig have Sjælland og Fyen haft en daarlig Høst især af Havre og Grd. Byg, der i flere Egne have givet 30—40 pCt. under det Almindelige. Medens det 2rd. Byg i flere Egne har leveret en god og vægtig Handelsvare, og det navnlig kun er i Sjællands lettere Egne, at det skoldmodnede og derfor kun giver en ringe Vægt, saa er det egentlig kun fra Sjælland og Møen, at det Grd. Byg møder med en ret god Vægt, medens den i de fleste andre Egne var lav, i nogle endog meget lav. Ogsaa Havren har i de fleste Egne kun givet en ringe Vægt.

**Gjennemsnit af Føldene (Dr. pr. Td. Land) og af Kornets Vægt (hollandsk)
for Året 1876 sammenlignet med 1863—75.**

	Føde.		Kug.		2rb. Vdg.		6rb. Vdg.		Fåvre.											
	1863—75.		1863—75.		1863—75.		1863—75.		1863—75.											
	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.	1876.										
Sjælland ¹⁾	10,3	129,7	11,9	127,8	11,9	121,1	10,7	112,3	11,9	112,0	10,5	108,5	12,6	107,3	13,0	107,3	13,0	81,5	14,1	82,2
Møen	10,55	130,0	11,4	126,8	11,7	122,0	11,7	114,0	12,0	112,8	12,2	108,5	12,5	107,3	15,0	—	15,0	—	13,6	80,7
Falster	11,5	128,5	12,3	127,0	10,5	122,0	11,3	112,5	12,2	112,2	—	—	—	—	—	—	—	—	15,7	81,5
Lolland	8,7	129,8	12,0	128,6	9,0	123,0	11,1	121,7	10,0	113,7	11,0	112,6	10,0	—	13,0	—	13,0	83,0	12,3	78,1
Fyen	9,5	126,7	12,1	126,5	9,5	121,0	11,1	122,4	10,7	113,5	12,7	112,3	11,0	106,0	11,7	—	11,7	76,2	16,1	—
Langeland	10,0	130,0	11,7	127,1	12,0	126,0	12,1	121,3	12,4	112,2	12,4	114,0	14,0	—	13,1	107,8	14,0	—	14,2	78,9
Sjælland	11,2	127,2	11,3	125,8	9,4	117,8	10,9	119,8	9,9	110,9	11,2	111,9	9,6	100,7	11,8	103,3	11,9	79,2	13,9	78,9
a) gode Sorde ²⁾	10,0	122,7	—	—	8,0	119,1	9,0	119,5	7,4	109,3	9,6	109,4	6,0	100,0	9,0	101,2	8,0	76,9	10,5	78,3
b) middelh. Sorde ³⁾	—	—	—	—	7,2	118,7	7,2	118,9	6,2	105,3	7,7	108,4	4,7	95,7	7,5	100,3	6,0	72,3	8,6	74,5
c) simple Sorde ⁴⁾	—	—	—	—	10,1	121,2	10,9	120,9	9,9	111,7	11,2	111,5	9,7	103,2	11,0	104,5	12,0	77,2	13,2	79,1
3 Gjennemsnit ⁵⁾	10,3	128,0	11,8	126,9	10,1	121,2	10,9	120,9	9,9	111,7	11,2	111,5	9,7	103,2	11,0	104,5	12,0	77,2	13,2	79,1

¹⁾ Amager indbefattet. ²⁾ Viffelsen fra Rosling til Randers (undtagen Grenaa- og Østskotegnen), Thy, Mors, Salling og Egenen fra Rimfjorden til Hadjund samt Verdbyskjel. ³⁾ Østskotst., Grenaa, Fjodro- og Mariagerøgen samt Viborg- og Holstebroegnen. ⁴⁾ Vøggfjør- og Silleborgegen, Hammerum Fjærd og Bøstjylland.

⁵⁾ Da dette Gjennemsnit er udtaget af den ovenstående Tabel og de enkelte Beretninger derved saa ulige Betydning, efterform Tallene for de enkelte Landsdele snart ere udragne af flere, snart af færre Beretninger, kan det ikke betragtes som et forrett Udtryk for hele Landets Gjennemsnitsføld; men det nærmere sig dog stifter meget dertil; thi ved at udbrage Gjennemsnitstallene af alle de enkelte Beretninger, hvorved altsaa hver Beretning kommer til at gjøre sig fuldt gjældende, faaes, at Afgrøden 1876 har givet: 10,3 Føld Føde; 10,0 Føld Kug; 9,5 Føld 2rb. Vdg; 9,7 Føld 6rb. Vdg og 11,5 Føld Fåvre.

Kornsalget vil i indeværende Landbrugsaar aabenbart blive meget mindre end i det foregaaende, dels paa Grund af den meget ringe Høst, men dels ogsaa paa Grund af, at der iaar er opfodret mere Korn end sædvanligt. — At Kornsalget vil blive ringe, viste sig strax i Efteraaret, thi i Oktober Kvartal udførtes der her fra Landet af Kornvarer i usformalet og formalet Tilstand kun 693,511 Tdr.; medens Udførselen i Oktober Kvartal 1875 beløb sig til 1,027,481 Tdr. —

Vintersæden, der næsten overalt saaedes i en udmærket bekvem Jord, var fra Efteraaret, hvad enten den var saaget noget tidligere eller senere, i god Kraft til at modstaa Vinteren. Det ustadige Vejrlig med afvejlende Tø og Frost hele Vinteren har naturligvis ikke været heldigt for den; men den har dog ikke taget synderlig Skade af Frostene, da den næsten stadigt har været dækket af et større eller mindre Lag Sne. I den sidste Del af Vinteren begyndte den — navnlig Hveden — som Følge af det milde Vejr om Dagen og derpaa følgende Frost om Natten at blive noget „rød“; og navnlig har den paa de stærke Jorder, altsaa i de egentlige Hvedeegne, lidt en Del af Nattefrost i den første Del af April, men den vil dog forhaabentlig, hvis et gunstigere Vejr snart indtræder, kunne forvinde den lidt Skade. Ogsaa Rugen har flere Steder lidt betydelig.

Med Kløvermarkerne seer det i Regelen langt fra saa godt ud. De vare ikke — saaledes som Vintersæden — fra Efteraaret saa kraftige, at de uden Skade kunde modstaa det ugunstige Vejr. Selv om den unge Kløver havde spiret godt og nogenlunde havde modstaaet Tørken ifjor Sommer, saalænge den var dækket af Sæden, led den efter Mejnningen saa meget af Tørken, at den næsten overalt var meget svag, saa en Eftersaaning hyppig blev nødvendig eller i hvert Fald ønskelig. I Vinterens Løb, og navnlig i den sidste Del af Vinteren, ere Planterne ofte, paa Grund af det vejlende Vejr, „frosne op“. Det samme gjælder for en stor Del 2det Aars Kløveren. Hvor derfor en Eftersaaning ikke allerede foretoges

i Efteraaret, vil den hyppig være nødvendig nu i Foraars-tiden. Det er særlig fra Jylland, at Beretningerne om Kløvermarkernes Tilstand lyde ugunstig; fra enkelte veldrevne Gaarde paa de sydlige Der ere Beretningerne endog særdeles gunstige baade for den unge og ældre Kløvers Bedkommende ligesom ogsaa med Hensyn til Vinterfæden.

Sundhedstilstanden blandt Husdyrene har i det Hele taget været ret god. Paa Derne klages enkelte Steder over Kastning hos Hornkvæget, der rimeligvis er en Følge af den noget knappe Sommernæring og derpaa følgende stærke Brug af Kraftfoder i Vinterens Løb. Ligeledes klages en Del over den store Dødelighed blandt Spædekalbene og Pattegrisene, der især var stærkt fremtrædende i Begyndelsen af Vinteren. I Jylland have Koliktilfælde hos Hestene jævnlig viist sig; i enkelte Egne, Løgstør- og Hobroegnen, have de endog været temmelig almindelige og ofte havt dødelig Udgang. Stiv- inge hos Svinene har været almindelig flere Steder i Jyl- land; man antager, at den ofte er fremkommen som Følge af den flette Luft, der jævnlig findes i Svinestaldene. I en Beretning fra Esbjergnegnen omtales det, at Miltbrand har været almindelig hos Svinene, og at Besætningernes Størrelse af den Grund er stærkt reduceret. Den antages at være fremkommen som Følge af stærk Fodring med ny, ubræmmet Voghvede.

Medens man altid tidligere, da Kreaturerne væsentligste Vinterfoder var Hø og Halm, hørte stærke Klager over den daarlige Foderstand i fodertrange Aar, saa er det nu saa- ledes, at Foderstanden i saadanne Aar gennemgaaende er lige saa god som sædvanlig, idet man, for at bøde paa Hø- og Halm mangelen, giver en stor Mængde Kraftfoder. Men den gode Foderstand betales da ogsaa dyrt, idet Kreaturerne, som ikke ere vant til at omsætte saa store Mængder af Kraftfoder, ikke give synderlig større Udbytte end sædvanlig. Ogsaa iaar har Foderstanden været ret god. Kvæget kom ofte i Efter- aaret i halvmager Tilstand paa Stald og krævede derfor i den første Del af Vinteren særlig stort Tilskud af Kraftfoder.

Fra *Derne* udtale *Beretningerne* næsten enstemmig, at *Foderstanden* iaar har været lige saa god som i foregaaende *Aar*. I *Jylland*, og navnlig i de magre *Egne*, har den derimod gennemgaaende ikke været saa god som paa *Derne*, uagtet man først paa *Vinteren* ofte formindskede *Besætningerne* i *Antal*; særlig er det fremtrædende paa de mindre *Gaarde*, hvor man ikke har anvendt *Kraftfoder* i saa stor *Udstrækning* som paa de større.

Allerede fra *Efteraaret* nærrede man stor *Frygt* for, at *Halmfoderet* skulde vise sig utilstrækkeligt, en *Frygt*, der jo kun yderligere maatte vinde i *Styrke* derved, at man strax paa *Vinteren* saa, at *Foderet* ofte var *udrøjt*; men netop denne *Frygt* har mere end alt andet *bidraget* til, at *Foderet* har flaaet nogenlunde til, idet man af den *Grund* stadig har været meget *økonomist* med det. Dernæst har den store *Brug*, man iaar har gjort af *Kraftfoder* i *Modsatning* til tidligere *Aar*, ogsaa virket til, at *Mangelen* paa *Halmfoder* ikke er bleven saa *følelig*, som den ellers vilde have været. Paa *Derne* har det vel — særlig i de smaa *Landbrug* — været knapt med *Foderet*, saa *Halm* og *Hø* ere i høj *Bris* og ere *vanstelige* at faa *tilljøbs*, men der har dog ikke været eller vil blive nogen egentlig *Fodertrang*, saafremt en *Udbinding* af *Kreaturerne* kan naaes til *Begyndelsen* af *Maj*, men skulle de holdes paa *Stald* længere, saa kan det ikke undgaaes, at *Mangelen* paa *Foder* mange *Steder* vil blive temmelig *følelig*. — I *Jylland*, og navnlig i de lettere *Egne*, stiller *Forholdet* sig langt *ugunstigere*. *Halmudbyttet* var der *forholdsvis* ikke saa lidt mindre end paa *Derne*, og *Halmen* var ofte *tillige* meget *udrøjt*. Derfor er der overalt meget knapt med *Foder*, uagtet man dels i *Efteraaret* forringede *Besætningerne* i *Antal*, dels hele *Vinteren* har anvendt meget stor *Økonomi* med *Halmen*, dels har brugt en stor *Mængde* *Kraftfoder*, dels har hjemført *Tørvejord* og *Lyng* til *Strøelse*, ja ofte ogsaa brugt *Lyng* som *Foder*, og uagtet man har ladet *Faarene*, og ofte *tillige* *Ungtvæget* stadig, naar *Bejret* har tilladt det, gaa ude;

det er meget sjældent at kunne faa Halm tilkjøbs, og den betales ofte med en Pris af indtil 14 Kr. pr. Skpd. — Sjældent er vist Foraaret imødefeet med saa stor Længsel som iaar. De fleste Steder vil den største Del af Befætningen blive sluppen ud, saasnart der er Mulighed for, at den kan bjerge Livet ude. Kommer Foraaret sent, vil Fodernøden blive stor.

Skjøndt det veylende Vejr har været ugunstigt for Vinterarbejderne, saa har man dog ved Paapasenhed kunnet udføre de nødvendige; men udover disse er man intet Sted naaet. Da man var tidlig færdig med Efteraarsarbejderne, og da Arbejdskraften hele Vinteren har været rigelig, er Tærstningen, skjøndt Damptærsteværker næppe ere brugte i saa stort Omfang som de foregaaende Aar, dog de fleste Steder omtrent færdig. Af Gjødning er der ikke kjørt saa meget ud som sædvanlig. Det Arbejde, der er udrettet forholdsvis mindst ved, er Pløjningen; allerede i Begyndelsen af November indtraadte et stærkt Snevejr, der hindrede den i længere Tid; i Slutningen af Maaneden kunde det afbrudte Arbejde vel fortsættes, men snart indtraadte den Frost, der saa hele Vinteren har holdt sig i Jorden og forhindret al Pløjning. Skovningen har mange Steder, paa Grund af de hyppige Snefald, der gjorde Bivejene ufremkommelige, været besværlig. I Vinterens Løb er der samlet temmelig betydelige Mængder af Is og Sne til Brug i Mejerierne, men der er langt fra samlet saa meget, som der kunde være ønskeligt, og som der har været Lejlighed til. Det har ofte været forbundet med Vanstuelighed at faa ren og klar Is, og hyppig har man derfor indsamlet baade Is og Sne, som man nu opbevarer paa forskjellig Maade for at komme til Kundskab om, hvilken Opbevaringsmaade der er den hensigtsmæssigste.

Man nærede almindelig fra Efteraaret stor Frygt for, at Vinteren skulde bringe megen Arbejdsløshed. Denne Frygt har imidlertid, trods det ugunstige Vintervejr, heldigvis viist sig ugrundet. Arbejdskraften har været rigeligere end sædvanlig, og det har vel for en Del Arbejdsfolk været

vanstelig at faa fast Arbejde, men Sommerlønnen er jo nu ogsaa allevegne faa stor, at en Arbejdsmand maa kunne taale det Tab, der er forbundet med at gaa ledig en Gang imellem om Vinteren. Der har ogsaa flere Steder gaaet en Del unge Karle, som i Sommer have tjent en høj Løn, og som derfor ikke have villet tage fast Tjeneste, ledig, men nogen egentlig Arbejdsløshed har der intet Sted været blandt Landarbejderne. Derjom Foraarstiden ikke bliver gunstig, faa vil den jo imidlertid rimeligvis blive den vansteligste Tid for Arbejderne. Det er i mange Egne vedblivende vanstelig at faa Mejeripiger. —

De os meddelte Faldangivelser (Tdr. pr. Td. Land) ere følgende:

Eggen Nord for Esrom: Hvede 10—14 Tdr. til 125—128 Pd., Rug 10—18 Tdr. til 118—124 Pd., 2rd. Byg 10—12 Tdr. til 110—115 Pd., 6rd. Byg 10—12 Tdr. til 106—112 Pd., Havre 14—18 Tdr. til 80—85 Pd. og Hærter 10—12 Tdr.

Eggen Nordvest for Frederiksberg: Hvede 9—10 Tdr. til 128—130 Pd., Rug 11—12 Tdr. til 118—120 Pd., 2rd. Byg 7—9 Tdr. til 110—111 Pd., 6rd. Byg 9—11 Tdr. til 104—105 Pd., Havre 13—15 Tdr. til 80—85 Pd., Hærter 6—8 Tdr., Kartofler omtrent 75 Tdr. og Runkelroer omtrent 125 Tdr.

Amager: Hvede 7—10 Tdr. til 130—136 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 122—128 Pd., 2rd. Byg 12—14 Tdr. til 110—118 Pd., 6rd. Byg 12—15 Tdr. til 108—114 Pd., Havre 12—16 Tdr., Kartofler 60—100 Tdr., Runkelroer 200—250 Tdr. og Gulerødder 200—300 Tdr.

Eggen mellem Rjøbenhavn og Roskilde: Hvede 12 Tdr. til 130 Pd., Rug 12 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Byg 12 Tdr. til 112 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 108 Pd., Havre 15 Tdr., Hærter 10 Tdr. og Runkelroer 150 Tdr.

Eggen Vest for Roskilde: Hvede 11 Tdr. til 132 Pd., Rug 14 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 113 Pd.,

6rd. Vng 10 Tdr. til 110 Pd., Havre 13 Tdr. til 85 Pd.,
 Erter 12 Tdr., Blandsæd 12 Tdr., Kartofler 50 Tdr.,
 Runkelroer 200 Tdr. og Gulerødder 300 Tdr.

Eggen Nord for Ringsted: Hvede 9 Tdr. til 128 Pd.,
 Rug 10 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Vng 10 Tdr. til 112 Pd.,
 Havre 9 Tdr. og Erter 8 Tdr.

Eggen Nord for Skarritsø: Hvede 10 Tdr. til 130
 Pd., Rug 12 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Vng 11 Tdr. til 115
 Pd., 6rd. Vng 11 Tdr. til 110 Pd., Havre 16 Tdr., Bønner
 8 Tdr., Erter 10 Tdr. og Roer 200 Tdr.

Odsherred: Hvede 11—12 Tdr. til 128 Pd., Rug 11
 Tdr. til 116 Pd., 2rd. Vng 11—13 Tdr. til 111 Pd., 6rd.
 Vng 12 Tdr. til 106 Pd., Havre 13 Tdr. til 83 Pd., Bøn-
 ner 12 Tdr., Erter 13 Tdr., Runkelroer 175—200 Tdr.,
 Gulerødder 225 Tdr. og Kartofler 30—50 Tdr.

Eggen mellem Kallundborg og Slagelse: Hvede: 10
 Tdr. til 128 Pd., Rug 10 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Vng 10
 Tdr. til 112 Pd., 6rd. Vng 10 Tdr. til 108 Pd., Havre
 10 Tdr. til 80 Pd., Erter 10 Tdr., Kartofler 50 Tdr. og
 Rodfrugter 180 Tdr.

Eggen mellem Slagelse og Skjelskjør: Hvede 10—
 13 Tdr. til 128—133 Pd., Rug 10—12 Tdr. til 120—125
 Pd., 2rd. Vng 10—13 Tdr. til 112—116 Pd., 6rd. Vng
 10—12 Tdr. til 108—112 Pd., Havre 11—14 Tdr. til 82
 Pd., Erter 8—10 Tdr., Kartofler 40—50 Tdr. og Rod-
 frugter 200 Tdr.

Stevens Herred: Hvede 12 Tdr. til 128—134 Pd.,
 Rug 14 Tdr. til 125 Pd., 2rd. Vng 13 Tdr. til 112—114
 Pd., 6rd. Vng 13 Tdr. til 108 Pd., Havre 15 Tdr. til 86
 Pd. og Erter 10 Tdr.

Faxe Herred: Hvede 8—10 Tdr. til 128—134 Pd.,
 Rug 8—10 Tdr. til 119—123 Pd., 2rd. Vng 6—12 Tdr.
 til 112—116 Pd., 6rd. Vng 10—12 Tdr. til 110—112 Pd.,
 Havre 12—13 Tdr. til 80—84 Pd. og Erter 8—10 Tdr.

Præstøegnen: Hvede 7—10 Tdr. til 128—130 Pd.,

Rug 8—10 Tdr. til 118—120 Pbd., 2rd. Vng 8—12 Tdr. til 112—114 Pbd., 6rd. Vng 10—12 Tdr. til 108—109 Pbd., Havre 10—14 Tdr. til 84 Pbd., Erter 8—10 Tdr. og Kartofler 25—30 Tdr.

Egnen mellem Bordingborg og Kallehave: Vinterhvede 11 Tdr. til 132—134 Pbd., Sommerhvede 10 Tdr. til 130 Pbd., Rug 13,5 Tdr. til 120—122 Pbd., 2rd. Vng 9 Tdr. til 106—110 Pbd., Havre 10 Tdr. til 81—82 Pbd., Blandsjæd (Havre og Vng) 12 Tdr. til 84 Pbd., Kartofler 30 Tdr. og Runkelroer 100 Tdr.

Møen: Hvede 10,2 Tdr. til 130 Pbd., Rug 11,7 Tdr. til 122 Pbd., 2rd. Vng 11,7 Tdr. til 114 Pbd., 6rd. Vng 12,2 Tdr. til 108,5 Pbd., Havre 15 Tdr., Bønner 13 Tdr., Erter 11,1 Tdr., Blandsjæd 13 Tdr. og Rodfrugter 280—300 Tdr.

Det nordlige Falster: Hvede 10—13 Tdr. til 126—131 Pbd., Rug 8—13 Tdr. til 120—124 Pbd., 2rd. Vng 8—13 Tdr. til 110—115 Pbd., Havre 12—18 Tdr., Erter 10—15 Tdr. og Rodfrugt omtrent 300 Tdr.

Det østlige Lolland: Hvede 6—11 Tdr. til 125—134 Pbd., Rug 8—10 Tdr. til 123 Pbd., 2rd. Vng 8—11 Tdr. til 110—116 Pbd., 6rd. Vng 10 Tdr., Havre 10—16 Tdr. og Erter 12—14 Tdr.

Det midterste Lolland: Hvede 8—10 Tdr. til 129 Pbd., 2rd. Vng 10—11 Tdr. til 114—115 Pbd., Havre 12—14 Tdr. til 83 Pbd., Bønner 10 Tdr., Erter 10—16 Tdr., Runkelroer 200—250 Tdr., Rutabaga 250 Tdr. og Sukkerroer 200—300 Tdr.

Den sydlige Del af Langeland: Hvede 10 Tdr. til 130 Pbd., Rug 12 Tdr. til 126 Pbd., 2rd. Vng 12 Tdr. til 114 Pbd., 6rd. Vng 14 Tdr., Havre 14 Tdr., Bønner 12 Tdr. og Erter 16 Tdr.

Egnen mellem Odense og Faaborg: Hvede 9 Tdr. til 125—126 Pbd., Rug 9 Tdr. til 118—122 Pbd., 2rd. Vng 9,5 Tdr. til 112—116 Pbd., 6rd. Vng 10 Tdr. til 104 Pbd.,

Havre 11 Tdr. til 70—75 Pd., Blandsæd 8,5 Tdr., Erter 9 Tdr., Boghvede 3—6 Tdr., Kartofler 40 Tdr., Runkelroer 230 Tdr. og Gulerødder 140 Tdr.

Det nordlige Fyen: Hvede 10 Tdr. til 128 Pd., Rug 10 Tdr. til 122 Pd., 2rd. Bng 12 Tdr. til 113 Pd., 6rd. Bng 12 Tdr. til 108 Pd., Havre 12—13 Tdr. til 80 Pd. og Erter 8—9 Tdr.

Det sydlige Bendsjøsfel: Hvede 12—13 Tdr. til 127 Pd., Rug 7—8 Tdr. til 118 Pd., 2rd. Bng 12 Tdr. til 106 Pd., 6rd. Bng 5—12 Tdr. til 90—100 Pd., Havre 10—11 Tdr. til 80 Pd., Roer 250 Tdr. og Kartofler 90 Tdr.

Den vestlige Del af Aalborg Amt: Rug 10 Tdr. til 118—120 Pd., 2rd. Bng 7—8 Tdr. til 110 Pd., 6rd. Bng 6—7 Tdr. til 100 Pd. og Havre 6—7 Tdr. til 79 Pd.

Den østlige Del af Aalborg Amt: Hvede 16—18 Tdr. til 128 Pd., Rug 10 Tdr. til 114 Pd., 2rd. Bng 12 Tdr. til 112 Pd., 6rd. Bng 14 Tdr. til 106 Pd., Havre 14 Tdr. til 80 Pd., Kartofler 80 Tdr., Rodfrugter 200 Tdr. og Gulerødder 200 Tdr.

Hobroegnen: Rug 4—5 Tdr. til 120 Pd., 2rd. Bng 5—6 Tdr. til 108—110 Pd., 6rd. Bng 5—6 Tdr. til 96—104 Pd., Havre 6—7 Tdr. til 70—76 Pd., Boghvede 3—4 Tdr., Kartofler 80 Tdr. og Rodfrugter 200 Tdr.

Egnen Sydøst for Randers: Hvede 8—9 Tdr. til 126 Pd., Rug 8—9 Tdr. til 116—120 Pd., 2rd. Bng 6—7 Tdr. til 110 Pd., 6rd. Bng 7—8 Tdr. til 103 Pd., Havre 8—9 Tdr. til 75—82 Pd., Erter 5—6 Tdr., Boghvede 2—4 Tdr., Kartofler 80—90 Tdr., Turnips og Kaalrabi 200 Tdr., Gulerødder 100 Tdr. og Runkelroer 150 Tdr.

Den nordlige Del af Sønderhald Herred: Hvede 8—10 Tdr. til 120—125 Pd., Rug 6—10 Tdr. til 116—122 Pd., 2rd. Bng 8—10 Tdr. til 106—110 Pd., Havre 8—12 Tdr. til 75—80 Pd., Boghvede 2—4 Tdr., Rutabaga 200—270 Tdr., Runkelroer 200 Tdr., Gulerødder 200—300 Tdr. og Kartofler 60—80 Tdr.

Eggen Syd for Aarhus: Hvede 8—14 Tdr. til 130—135 Pd., Rug 7—10 Tdr. til 116—124 Pd., 2rd. Vng 8—12 Tdr. til 110—120 Pd. og Havre 10—16 Tdr.

Horsens Omegn: Hvede 8—12 Tdr. til 120—124 Pd., Rug 8—10 Tdr. til 116—118 Pd., 2rd. Vng 7—10 Tdr. til 108—112 Pd., Havre 8—11 Tdr. til 75—80 Pd., Kunkelroer 150—250 Tdr., Gulerødder 200—250 Tdr. og Turnips 200—300 Tdr.

Eggen Syd for Horsens: Hvede 10—12 Tdr. til 128 Pd., Rug 9—10 Tdr. til 119 Pd., 2rd. Vng 10 Tdr. til 110 Pd. og Havre 8—10 Tdr. til 80 Pd.

Mors: Hvede 7—10 Tdr. til 126—129 Pd., Rug 10—15 Tdr. til 115—122 Pd., 2rd. Vng 8—12 Tdr. til 110—112 Pd., 6rd. Vng 7—10 Tdr. til 96—102 Pd., Havre 10—16 Tdr. til 77—81 Pd., Erter 6—10 Tdr., Kartofler 80—112 Tdr., Kunkelroer 200—250 Tdr. og Turnips 300 Tdr.

Lysgaard Herred: Hvede 10—12 Tdr. til 121—126 Pd., Rug 8—11 Tdr. til 116—121 Pd., 2rd. Vng 7—8 Tdr. til 109—112 Pd., 6rd. Vng 6—8 Tdr. til 100—102 Pd., Havre 8—10 Tdr. til 75—80 Pd., Kartofler 40—60 Tdr. og Roer 150—200 Tdr.

Eggen mellem Silkeborg og Herning: Rug 6 Tdr. til 118 Pd., 2rd. Vng 5 Tdr. til 100 Pd., 6rd. Vng 5 Tdr. til 90 Pd., Havre 6 Tdr. til 70 Pd., Kartofler 25 Tdr. og Rodfrugter 200 Tdr.

Hammerum Herred: Rug 6—7 Tdr. til 120 Pd., 6rd. Vng 2—6 Tdr. til 90—100 Pd., Havre 2—7 Tdr. til 70 Pd., Boghvede 0—4 Tdr. til 90—100 Pd. og Kartofler 25—50 Tdr.

Den nordøstlige Del af Ringkjøbing Amt: Hvede 5—8 Tdr. til 120—124 Pd., Rug 3—8 Tdr. til 115—120 Pd., 2rd. Vng 4—8 Tdr. til 100—110 Pd., 6rd. Vng 2—8 Tdr. til 80—100 Pd., Havre 5—8 Tdr. til 70—80 Pd., Erter 6—8 Tdr. til 110—120 Pd. og Boghvede 1—6 Tdr. til 80—100 Pd.

Skads Herred: Rug 8—10 Tdr. til 116—120 Pd., 2rd. Byg 6—8 Tdr. til 110—112 Pd., 6rd. Byg 4—6 Tdr. til 100—104 Pd., Havre 5—10 Tdr. til 70—84 Pd., Boghvede 3—6 Tdr. til 90—100 Pd. og Kartofler 50 Tdr.

Bornholms Amt: Hvede 10 Tdr. til 130 Pd., Rug 12 Tdr. til 125 Pd., 2rd. Byg 10 Tdr. til 120 Pd., 6rd. Byg 12 Tdr. til 118 Pd., Havre 15 Tdr. til 84—86 Pd., Erter 6 Tdr., Kartofler 40—50 Tdr. og Kunkelroer 400 Tdr.

Af de modtagne Beretninger hidfættes følgende:

Fra Mors. Husdyravl og Husdyrenes rationelle Fodring ere Spørgsmaal, der trænge sig mere og mere frem her paa Den, og kan det gjerne siges om dem, at de staa først paa Dagsordenen. Denne Vinter har ogsaa med en stræng Nødvendighed ført med sig, at Landmandens Tanker ere rettede alvorlig hen paa, hvordan han billigst og bedst skal fodre sin Besætning —; — thi det er steet, hvad vel aldrig før har været Tilfældet, at der foruden egen Aol de allerfleste Steder er anvendt for mange Penge Kraftfoder, og det dyre Foder har stillet alvorlige Krav til fornuftig Anvendelse. Desværre maa det siges, at endnu er her paa Den — de allerfleste Steder — et kraftigt og rigeligt Produktionsfoder for dyrt; thi der mangler de Grundbetingelser, som maa være tilstede for, at det skal kunne betale sig; — der mangler en Besætning, der er vant til at modtage og omsætte et rigt Næringsfoder; der savnes Kjendskab til Foderets rette Sammensætning, og endelig mangler der Forstand paa en tidsvarende Behandling af Mælken, saaledes at Produktet, Smørret og Osten, kan naa op til højest Priser. Det mest yndede og brugte Foder til Maltkvæg er Hvedeklid, Kapskager og Palmekager, hvoraf der er brugt pr. Ko henholdsvis 2 à 4 Pd., 1 à 2 Pd. og $\frac{1}{2}$ à 1 Pd., sammen med 3—5 Pd. Grutning af Rug, Byg og Havre. Paa et Par Gaarde brugtes der 12 Pd. Kraftfoder daglig pr. Ko, nemlig: 2 Pd. Kapskager, 2 Pd. Palmekager, 1 Pd. Palmemel, 4 Pd. Hvedeklid og 3 Pd. Havregrut; men denne Fodring — der anvendes paa en Kobesætning, der de 2 sidste Vintre er kraftig fodret, og hvis Ydeevne er godt udviklet — turde nok kaldes den mest lønnende, hvad ogsaa fremgaaer deraf, at Smørret alene betaler det anvendte Kraftfoder.

Fra Viborgegnen. Forholdene ere jo meget trykkende.

Kapitalerne holdes tilbage, af nye Bygninger blive meget faa opførte iaar, og Jordbrugeren sparer, hvor han kan, da den daarlige Høst overalt giver et Underfud, og ere især de Landmænd, der sidde ved deres Ejendom med lille Driftskapital, eller som have trukket for stærkt paa Fremtiden, under meget sørgelige Forhold. Heldigvis ere Kreaturerne i nogenlunde Pris, men det koster ogsaa meget at holde disse i god sælgelig Foderstand. Med Hestene er der ingen Handel, og uagtet Provinsen her er oversfyldt med Heste til Salg, ville Sælgerne ikke vige noget i Priserne. Tillæget er for det Meste i Hænderne paa den velstaaende Del af Landbefolkningen, der har Evne til at holde dette, selv om Spekulationen skulde være forbunden med bethdelige Tab.

Fra Odsherred. Den økonomiske Krise synes ikke at skulle virke forstyrrende paa Udviklingen i Landbruget paa denne Egn, og den er egentlig kun sølt af dem, som skulle optage Aaen i deres Ejendomme. Saadanne have nemlig været vanffeliger at faa og ere som oftest erholdte af Kreditforeningen. Hovedspørgsmaalet blandt Landmændene er Kvægets og Mælkeriets Udvikling. I saa Henseende er Mejeriasistenternes Virksomhed af stor Betydning. Deres Indflydelse beroer dels paa deres Dygtighed og dels paa deres Evne til at benytte de stedlige Forhold paa rette Maade. Opgaven kan i saa Henseende være højest forskjellig, og Udsaldet beroer paa, om han forstaaer at vække Beboernes Interesse. Assistenterne rejse for Tiden paa egen Regning uden Forbindelse med Amtets landøkonomiske Selskaber. Med Hensyn til Kvægarten beklages almindelig, at „den gamle Stamme er forsvunden.“ For at forbedre Kvæget har man holdt Tyre af slesvigsk Race, som have efterladt et grovknoglet, sletbygget Afkom. For at komme ind paa et bedre Spor, er der kjøbt Tyrefalve fra Gundersløvholm i den senere Tid. Besætningerne vedligeholdes mest ved Tillæg; forsaavidt Køer indføres, er det for det meste fra Fyen. Prøvemalkninger indføres mange Steder og bidrage til, at i Regelen kun daarlige Individier komme paa Markedet.
